

Het perspectief gaat over het 'daar en dan'

Het is het beeld van het gebied en per deel/buurtje de kwaliteiten en specifieke kenmerken en opgaven in de toekomst. Hoe wordt de kwaliteit van het bestaande verbeterd met toevoeging van de woningen en alle voorzieningen die daarbij nodig zijn.

Het gebiedsperspectief schetst de ambitie van de gemeente en de belanghebbenden (breed: inwoners, bedrijven, onderwijsinstellingen, sportclubs, woningcorporaties, rondeigenaren, sociaal wijkteam) voor het gebied. Wat is de kracht van het gebied en kan worden versterkt, waar liggen kansen en bedreigingen die kunnen of moeten worden aangepakt. Hoe ziet de wijk er op korte en lange termijn uit.

We spreken van gebiedsperspectief i.p.v. visie omdat het richting geeft en samenhang, maar geen gestold beeld is en omdat al eerste stappen in de uitvoering zichtbaar worden. Het gebiedsperspectief is geen opmaat naar

blauwdrukken en dichtgerekende masterplannen. Het is een wenkend perspectief, benoemt de opgaven, doelstellingen en kansen, en biedt (flexibele) kaders die richting geven en inspireren.

Ook het perspectief komt in gezamenlijkheid tot stand. De gebruikte werkvorm hiervoor, en het aantal benodigde belanghebbenden en sessies is maatwerk. Dit is bij uitstek de fase waarin de ideeën gevisualiseerd kunnen worden. Beelden geven voor veel mensen duidelijkheid, waar een omschrijving van een situatie vaak nog de consequenties niet duidelijk maakt. Verbeelden is tevens een mooi instrument om in te zetten in het participatieproces. Het is verduidelijkend en werkt inspirerend. Het college schetst aan de raad het gebiedsperspectief, de te bereiken doelstellingen en indien mogelijk al resultaten. De raad stelt het perspectief vast. Het perspectief wordt verwerkt in de Omgevingsvisie.

gemeente Zaanstad
Afdeling Communicatie en Kabinet

Stadhuisplein 100, 1506 MZ Zaandam
Postbus 2000, 1500 GA Zaandam

T 14 075
@gemzaanstad
f gemeente Zaanstad
www.zaanstad.nl

APS – Analyse Perspectief Strategie

nieuwe werkwijze gebiedsontwikkeling

De strategie gaat over het 'hoe'

Op basis van wat we weten van de wijk nu, en wat we met waar we elkaar hebben besloten waar we naar toe willen, gaan we de (eerste) kansen en doelen concreet uitwerken. Wat is de rol van de gemeente en wat kunnen/willen/gaan andere belanghebbenden in het gebied doen? Hoe kunnen we de kansen die we voor ons zien verzilveren, en wat is daar voor nodig?

Het kan ook zijn dan we juist gaan besluiten wat we (nu) nog niet gaan doen. De strategie is een (gefaseerde) uitwerking door de gemeente met de partners die al in beeld zijn voor concrete projecten. Dat kunnen maatschappelijke partners zijn, maar ook vastgoedontwikkelaars, ondernemers of betrokken buurtbewoners. Wie

doet wat wanneer? En welke partijen zijn eerst aan zet? Welke partijen zijn financieel betrokken? Het college stelt de strategie vast, voor zover het onder haar bevoegdheid valt. De raad wordt om besluitvorming gevraagd op die punten waar het een raadsbevoegdheid betreft. Bijvoorbeeld afwijken van beleid, financiën, etc.

APS of Plaberum?

De APS wordt ingezet als het om een integrale toekomststrategie voor een gebied gaat. De concrete vertalingen (projecten) binnen zo'n gebied volgen het Plaberum.

APS staat voor Analyse - Perspectief – Strategie

APS is de methodiek die ons gaat helpen om de gebiedsontwikkeling in de MAAK.Zaanstadgebieden zo goed mogelijk uit te voeren. We zoeken naar maatwerk in de gebieden, maar ook eenduidigheid in de werkwijze. Dat betekent dat je niet alles strak kan dichttimmeren. Daarom is dit een handleiding. Gebruik het waar nodig en nuttig en wijk af waar dat beter is.

Voor de MAAK-gebieden worden gebiedsstrategieën gemaakt. In een gebiedsstrategie worden de beoogde ruimtelijke en maatschappelijke acties en hun effecten voor een bepaald gebied vastgesteld in samenspraak met alle stakeholders (zoals bewoners, maatschappelijke partijen, ondernemers, investeerders). Zo'n gebiedsstrategie komt tot stand na een grondige analyse van het gebied of een bepaald thema, zowel sociaal als fysiek. Vervolgens worden de perspectieven, de doelstellingen, opgaven, kwaliteiten en wensen gedefinieerd en op basis daarvan wordt de strategie bepaald. Dit is de zogenaamde APS-methode.

Participatie helpt om van buiten naar binnen te werken en verhoogt de kwaliteit
Belangrijk kenmerk van MAAK.Zaanstad en van de APS methode, is dat alle fases gezamenlijk met belanghebbenden en ambtenaren worden doorlopen. Er wordt van buiten naar binnen gewerkt. Daarom wordt voor elke fase een participatieplan opgesteld. Kwaliteit en waardevermeerdering staan voorop.

De participatie kent verschillende doelstellingen. Participatie verhoogt de kwaliteit van plannen omdat de kennis en ervaringen van bewoners, organisaties en bedrijven het plan verrijken (wisdom of the crowd). Daarnaast draagt participatie bij aan het creëren van begrip. Begrip voor de opgaves die er liggen, begrip voor de verschillende belangen en begrip voor het proces. En een goed ingericht participatieproces versterkt de betrokkenheid en verantwoordelijkheid voor de eigen leefomgeving. Daarbij wordt ook aandacht besteed aan het bereiken van mensen die we anders niet zo gemakkelijk bereiken. We zoeken langs formele en informele weg de gezamenlijkheid met alle partijen om op die manier de betrokkenheid van de gebruikers van een bepaald gebied te vergroten en om ervoor te zorgen dat de gebruikers zich (mede)eigenaar voelen van de ontwikkelingen.

Het niveau van participatie wordt van te voren bepaald
In Zaanstad gebruiken we de interactie niveaus van Pröpper (2009, besluit Interactieve Beleidsvorming). Hoewel we streven naar een zo hoog mogelijke participatie graad is dat niet altijd mogelijk. Wees daarin helder naar de belanghebbenden. Geef aan wat kan en ook wat niet kan. Dat zelfde geldt ook voor het proces: is de deadline het belangrijkste of het proces zelf? Maak met elkaar (ambtenaren en belanghebbenden) afspraken over hoe je het samen wilt gaan doen en wat je van elkaar verwacht.

	De informele indeling	Bestuurlijk perspectief	Deelnemers perspectief
Weet mee!	Informereren	Ik zorg ervoor dat de informatie helder en aantrekkelijk is en de doelgroep bereikt.	Ik weet nu hoe het zit.
Geef mee!	Raadplegen	Ik luister naar wat mensen vinden en kijk wat ik daarvan kan meenemen	Ik heb gezegd wat ik ervan vind
Denk mee!	Adviseren	Ik luister goed naar advies en weeg dit advies zorgvuldig mee in mijn afweging	Ik heb een inhoudelijke bijdrage geleverd.
Doe mee!	Coproduceren	Ik zorg voor een goed proces, en de inhoud doen we samen.	Ik heb samen met anderen gewerkt aan een oplossing
Bepaal mee!	Meebeslissen	Het is een gezamenlijk besluit	Het is ook mijn beslissing
Doe het zelf!	Faciliteren	Ik stimuleer bepaalde activiteiten.	Ik word op weg geholpen.

De analyse gaat over het 'hier en nu'

In de analysefase bevragen we belanghebbenden op het leven en werken in de wijk. We verzamelen ook de cijfers, gegevens en het bestaande beleid.. We zijn er overtuigd dat het interpreteren, waarderen en duiden niet eerder plaats kan vinden, dan nadat we ook de beleving van de belanghebbenden in het gebied erbij gehoord en gevoeld hebben. De analyse start met een stakeholderanalyse om te bepalen wie er uitgenodigd wordt om mee te denken over het gebied. Vervolgens worden er werksessies georganiseerd met professionals en belanghebbenden om tot een analyse te komen van de opgaven buiten en de strategische opgaven van de gemeente.

Met belanghebbenden wordt o.a. gesproken over:

- Wat is de maatschappelijke meerwaarde: hoe wonen, recreëren en werken bewoners en ondernemers in die wijk of buurt,
- Wat zijn de kansen en bedreigingen, wat willen we behouden, ontwikkelen, toevoegen, verwijderen
- Wat is laaghangend fruit en kan nu gerealiseerd worden, en wat kunnen we meenemen voor de toekomst

Met de professionals wordt o.a. gesproken over:

- waarom vinden we dat de gemeente hier een interventie in gang moet gaan zetten (uit de investerings- en uitvoeringsagenda, maar ook: gedeeld inzicht in de noodzaak),
- wat speelt er in dit gebied nu en naar de toekomst,
- relevante aanpalende ontwikkelingen,
- belangrijke gebeurtenissen uit het verleden

Parallel loopt het verzamelen en delen van relevante data (demografisch, verkeer, sociaal, enz.) en relevante vakspecialistische studies (cultuur historisch, milieu, verkeer, enz). Deze kennis wordt gedeeld met de belanghebbenden.

De gebundelde analyse gaat ter kennisname naar het college, de raad, en naar de deelnemers van de analysefase. De raad stelt de participatieaanpak voor de perspectieffase vast.

Analyse

Perspectief

Strategie